

בספטמבר 2022 ימלאו 50 שנה למכון משואה .
לקראת שנת היובל נחשוף מידי שבוע, במשך 50 שבועות, פריט נבחר מתוך אוספי ארכיון משואה.

פריט מספר 2

לקראת יום הכיפורים עדותו של מיכאל יצחקי – יום כיפור הראשון בקובנה לאחר השחרור, 26 ספטמבר 1944 .

מיכאל יצחקי בעדות נדירה ומצמררת מיום הכיפורים הראשון שלאחר השחרור. מיכאל חזר לקובנה עירו בשנת 1944 לאחר שהסובייטים שחררו אותה חרבה ומדממת. הוא מתאר בעדותו את ההתכנסות של שארית הפליטה יחד לתפילת יום הכיפורים, עדות מרטיטה לבבות.
מתוך התערוכה "השחרור – רגעים ראשונים" מוזיאון "משואה", תל יצחק

על מיכאל יצחקי (גלבטרונק):

מיכאל היה חבר בתנועת א.ב.צ, וחבר המחתרת הלוחמת בקטו קובנה. הוא נמנה על הקבוצה הראשונה שיצאה להקים בסיס פרטיזני ביערות אוגוסטובה אך נתפסה ע"י הגרמנים. יחד עם חבריו נאסר ב"פורט התשיעי" – מצודה ליד העיר קובנה ששימשה כאתר הרג המוני בשנים 1941-1944. מיכאל היה בין מארגני מבצע הבריחה המופלא של כל 64 אסירי העבודה מאתר ההשמדה, בחג המולד 1943. הוא היה בין הבודדים ממשותפי מבצע הבריחה ששרדו והעידו על שריפת גופותיהם של 45,000 יהודי ליטא, יהודים ממרכז ומערב אירופה ושבווי מלחמה יהודים סובייטים שנרצחו באתר ההרג. לאחר הבריחה מצא מסתור בגטו ובסיוע המחתרת יצא עם חבריו ליערות רודניקי, שם לחם בשורות הפרטיזנים עד תום המלחמה. למחרת השחרור, עוד בשלהי 1944, היה בין מארגני תנועת "הבריחה" הבלתי-ליגאלית שחתרה להוצאת השרידים ממזרח אירופה למערבה ומשם לחופי אירופה אל עבר ארץ ישראל.

פריטים מקושרים – סרטון עדותו של מיכאל יצחקי